

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep

0032 OSLO

Adm.enhet: Fiskeridirektøren
Saksbehandler: Marianne Bøe
Telefon:
Vår referanse: 16/17791
Deres
referanse:
Dato: 06.02.2017

Att:

Høringssvar - Forslag til lov om opptak og bruk av informasjon om skjermingsverdige objekter, militære anlegg eller områder, og bunnforhold.

Forsvarsdepartementet fremmer forslag om lov om opptak og bruk av informasjon om bunnforhold langs kysten. Arbeidet med lovforslaget har pågått i 2016 og Fiskeridirektoratet har sammen med andre direktorat fra sivil side deltatt i en forberedende arbeidsgruppe, samt gitt innspill til det foreløpige høringsutkastet som ble lagt frem i høst. Vi har også gitt innspill til Nærings- og Fiskeridepartementet 21. oktober 2016. Sammen med Havforskningsinstituttet har direktoratet gitt uttrykk for synspunkter i en kronikk i Dagens Næringsliv 12. november 2016. Nå som det endelige lovforslaget foreligger, kan vi ikke se at Forsvarsdepartementet har tatt hensyn til våre innspill eller innvendinger, og vi ser at det er nødvendig å gjenta synspunktene våre.

Arbeidsgruppens mandat var å se på hvilke behov lovarbeidet måtte ta hensyn til når grensene for hemmelighold av bunndata skulle revideres. Arbeidsgruppen delte seg i synet på hvor detaljerte ugraderte dybdata burde være, og det er nå kun forsvarets behov og vurderinger som er lagt til grunn for lovforslaget. Fiskeridirektoratets synspunkter fremkommer i arbeidsgruppens grundige sluttrapport sammen med innspillene til lov og forskrift som ble levert til Forsvarsdepartementet sommeren 2016.

Majoriteten i arbeidsgruppen ønsket best mulig tilgang til gode og nøyaktig data om dybde, bunnformasjon og bunnforholdene på kysten (i territorialfarvannet). Som et resultat av arbeidet la vi sammen med de fleste av de andre sivile partene, fram et kompromissforslag til graderingsmatrise med påfølgende argumentasjon:

Forslag til graderingsmatrise fra sivil side:

Dybder	>=25m x 25m	>=10m x 10m	Høyere oppløsning
0-30 m	Ugradert	Ugradert	Ugradert
30m – maks kartdybde	Ugradert	Begrenset	Konfidensielt

For offentlig planlegging vil en dybdemodell med oppløsning på 50 x 50 meter på dypere vann enn 30 meter ikke ha en reell verdi. Dette vil være tilfelle selv om avledete produkter og tolkninger som legges på toppen av modellen er nøyaktige inntegnet. Behovet, mulighetene og den tekniske utviklingen i samfunnet i dag vil blant annet gjøre fremtidige 3D og 4D (tidsdimensjon)-modeller gjeldende i planleggingsprosesser. En slik oppløsning (50 x 50 meter) inn i planleggingsprosesser både for offentlige og private virksomheter vil gi et dårlig, eller i mange tilfeller et ikke tilfredsstillende beslutningsgrunnlag.

Ved å tillate fri bruk av dybde data med oppløsning 25 x 25 meter, vil det sivile samfunnet kunne få tilgang til et flatedekkende og homogent datasett etterhvert som slike data blir tilgjengelige langs hele kysten. Denne løsningen legger til rette for en kunnskapsbasert og effektiv forvaltning som ikke kan oppnås med datasett med oppløsning på 50 x 50m. Dette gjelder mange sivile behov innen samfunnsplanlegging, samfunnsikkerhet, næringsliv, og forskning og utviklingsarbeid. Et usystematisk lappeteppes av mindre områder med avgraderte/nedgraderte data med høy oppløsning vil ikke kunne avhjelpe dette så lenge fritt tilgjengelige bakgrunnsdata ikke har tilfredsstillende oppløsning.

Foreslått graderingsregime er et kompromiss fra vår side som bare kan godtas dersom disse forutsetningene også legges til grunn:

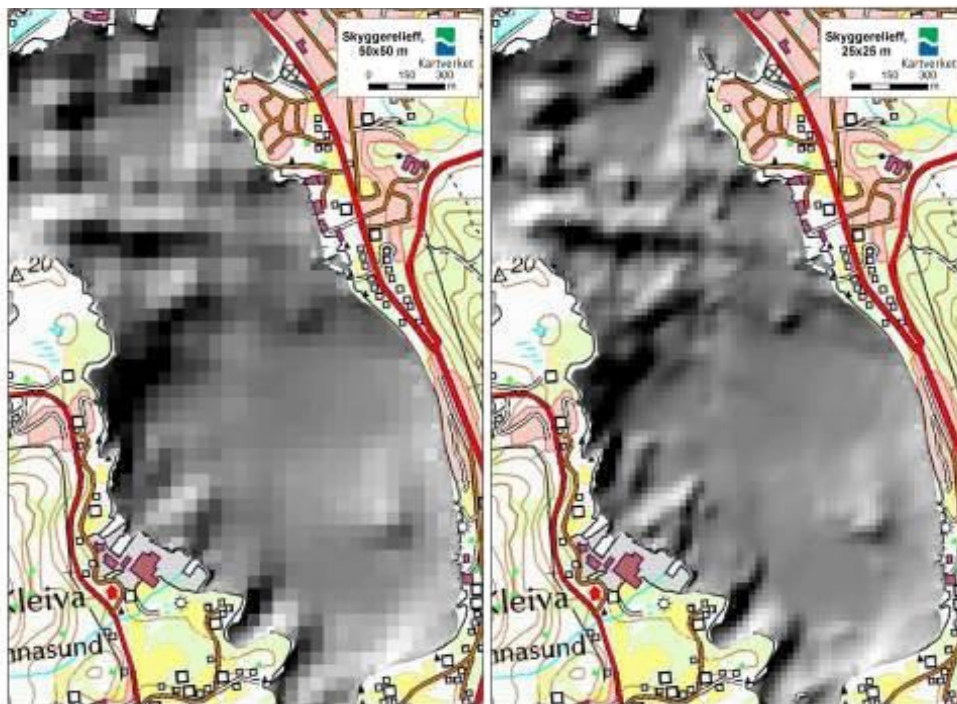
- Produkter lages og tegnes ut nøyaktig på kart som viser 25 x 25 meters oppløsning. Eksempel: polygoner eller områder med gravbarhet, bunnfellingsområder, ankringsforhold osv..
- Når det stilles krav i offentlig sektor om at dybde data med en viss oppløsning legges frem skal det gis tilgang til disse dataene (dataene skal avgraderes, eller sagt på en annen måte bli ugraderte). Vi krever allerede i dag kartlegging ved oppdrettssøknader på minst 10 x 10 meters oppløsning. Ref. Fiskeridirektoratets innspill i forslag om Lovtekst: I vurderingen av søknadene legges det særlig vekt på geografisk avgrensning, behov for tilgang til data, samt foreliggende beskyttelsesbehov i det omsøkte området. Hvis behovet for data er begrunnet i offentlige krav om bestemte data fra et bestemt område med en bestemt oppløsning så skal disse dataene avgraderes. Data fra slike områder som avslører militære anlegg, militære områder eller skjermingsverdige objekter i henhold til lov om kartlegging og bruk av geografisk informasjon § 3 omfattes ikke av retten til avgradering.

Representantene fra Forsvaret gikk ikke med på forslaget til kompromiss og la fram sitt forslag til graderingsmatrise som nå er foreslått videreført:

Dybder	$\geq 50\text{m} \times 50\text{m}$	$\geq 25\text{m} \times 25\text{m}$	Høyere oppløsning
0-30 m	Ugradert	Ugradert	Ugradert
30m – maks kartdybde	Ugradert	Begrenset	Konfidensielt

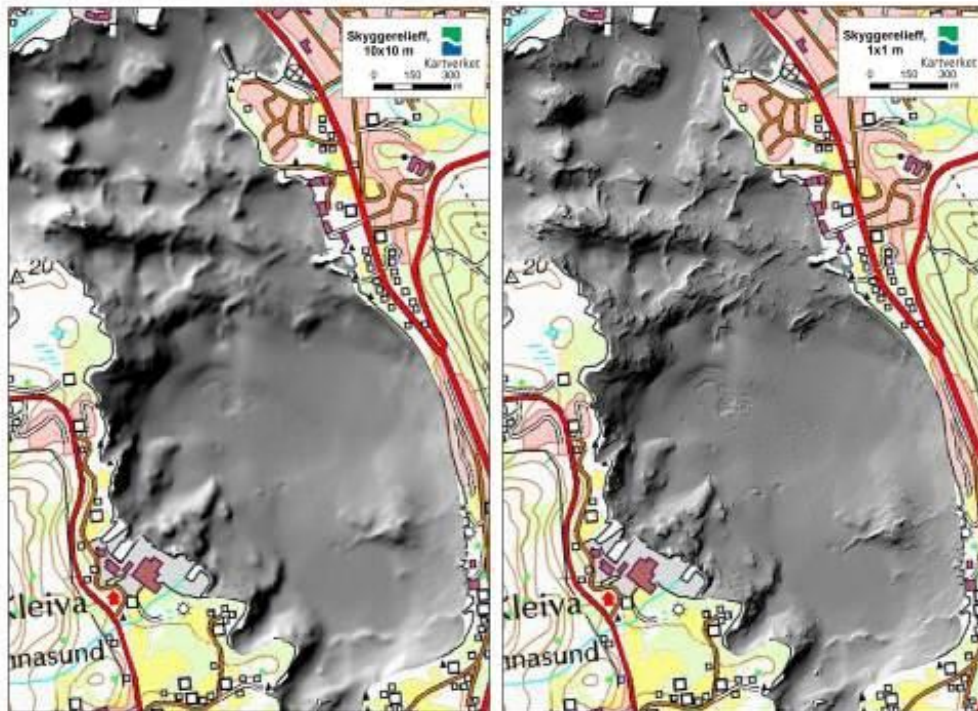
Forsvarets forslag betyr i realiteten en videreføring av dagens praksis. Dette er et forvaltningsregime av marine dybde- og bunndata som etter direktoratets vurdering ikke er forenlig med Stortingets og Regjeringens ambisjon om videreutvikling av havbruksnæringen og andre næringer i «den blå åker» på en mest mulig bærekraftig måte – både med hensyn til miljø og næring.

Hva graderingsmatrisene i realiteten betyr er lettest å se gjennom å studere oppløsningsgradientene i et avgrenset geografisk areal som vist her:

A) 50x50m

B) 25x25m

C) 10x10m

D) 1x1m

Det er ikke vanskelig å se at oppløsning på 50 x 50 meter og lavere ikke vil gagne norsk forskning, areal- og kommuneplanlegging, forvaltning og den ønskede næringsutviklingen i havområdene og kystområdene som territorialfarvannet omfatter.

Avklaring av hvordan graderingsmatrisen skal se ut vil gi ringvirkninger for forvaltning og bruk av sjøarealene og er av så stor betydning at den må vurderes fastsatt ved lov og ikke løses gjennom forskrift.

Arbeidsgruppen som forsvaret også var en del av, fremmet tidligere følgende forslag til § 1 i loven:

«§ 1

Formålet med denne lov er å legge forholdene til rette for at sivile aktører får tilgang til nødvendig geografisk informasjon, samtidig som man skal motvirke trusler mot rikets selvstendighet, sikkerhet og andre vitale nasjonale sikkerhetsinteresser.»

Forsvarsdepartementets nåværende forslag til § 1 i loven:

«§ 1 *Lovens formål*

Loven skal redusere risikoen for trusler mot rikets selvstendighet, sikkerhet og andre vitale nasjonale sikkerhetsinteresser ved å beskytte og utøve kontroll over informasjon som omfattes av denne lov.

Det skal innenfor de begrensningene hensynet til rikets selvstendighet, sikkerhet og andre vitale nasjonale sikkerhetsinteresser setter, legges til rette for opptak, bruk og spredning av geografisk informasjon.»

Det er helt klart at innretningen på formålsparagrafen nå er helt ulik. Arbeidsgruppen tar utgangspunkt i sivile aktørers behov, og Forsvarsdepartementet gjør det motsatte.

Arbeidsgruppen vurderte også regulering gjennom forskrift, men vi kan dessverre ikke sammenlikne Forsvarsdepartementets utkast med arbeidsgruppens ettersom forskriftsutkastet ennå ikke er klart. Vi ønsker derfor å delta i det kommende forskriftsarbeidet.

Vi forstår Forsvarsdepartementets frykt for å miste informasjonsoverlegenheten i norsk territorielt farvann, men militære behov må også veies opp mot andre parters behov. Vi tilrår at det gjennomføres en uavhengig analyse og drøfting av forslaget hvor de samfunnsøkonomiske aspektene og konsekvensene kommer frem. Vi kan ikke se at slik vurdering er tilstrekkelig drøftet i høringspapirene.

Den direkte sammenligningen med svenskekysten og deres minimale fiskeri- og havbruksnæring er etter vårt syn irrelevant da næringsinteressene langs kysten i Norge er betydelig tyngre enn hva som er tilfelle i Sverige.

Avsluttende kommentar

Forslaget til ny lov medfører at kystnære farvann fremdeles underlegges uakseptable begrensninger for kunnskap om og forvaltning av det marine miljø. Arbeidsgruppens grundige arbeid og rapport er ikke tatt i bruk. Vi kan ikke se at våre innspill om våre forvaltningsområder har vært tatt hensyn til, og vi mener at forslaget vil begrense utviklingsmulighetene til de marine næringene.

Selve graderingsmatrisen er avgjørende for hvordan forvaltning av sjøområdene kan foregå fremover og er av så stor betydning av den bør vurderes fastsatt gjennom lov. I forkant av dette bør det foretas en gjennomgående analyse av hvilke konsekvenser Forsvarsdepartementets forslag vil medføre.

Med hilsen

Liv Holmefjord
Fiskeridirektør

Jens Chr Holm
direktør

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Forsvarsdepartementet

Postboks 8126 Dep

0032

OSLO